

HALLSBERGS
KOMMUN

ANDT-policy för Hallsbergs kommun

Alkohol, narkotika, dopning och tobak

Beslutad av kommunfullmäktige: XXXX-XX-XX

Dokumentet gäller för Hallsbergs kommun

Dokumentansvarig: Administrativa avdelningen

D.nr: 17/KS/218

Syfte

Denna policy anger vilka värderingar och grunder som ska styra Hallsbergs kommuns arbete inom ANDT-området. Policyn innefattar principer att hålla sig till för kommunens alla förvaltningar och dess verksamheter. Hallsbergs kommun ska i sitt arbete inom ANDT-området följa de övergripande nationella målen för alkohol-, narkotika-, dopnings och tobakspolitiken.

Ansvarsfördelning

Ansvar för ANDT-området finns inom kommunstyrelsen och dess förvaltning medan uppföljningsansvaret och ansvaret för funktionen som ANDT-samordnare ligger inom social- och arbetsmarknadsnämnden och dess förvaltning.

Inledning

Alkohol, narkotika, dopning och tobak orsakar problem såväl för enskilda individer som för samhället i stort. För att uppnå en god folkhälsa är det viktigt att tillgång och konsumtion av ANDT minskar. Kunskaperna om vilka förebyggande åtgärder som fungerar gällande ANDT-relaterade problem ökar stadigt. Avgörande för utformningen av det förebyggande arbetet är kunskap om vilka de viktigaste skydds- och riskfaktorerna är och hur dessa ska kunna främjas respektive motverkas.

Alla medborgare i Hallsbergs kommun omfattas av denna policy. Barn, ungdomar, unga vuxna och föräldrar är särskilt prioriterade grupper i ANDT-arbetet. För att nå framgång krävs en väl fungerande samverkan med en rad viktiga aktörer som Region Örebro län, Länsstyrelsen i Örebro län, Polismyndigheten, näringsliv, idéburna organisationer med flera. Det krävs också samverkan över förvaltningsgränserna i kommunen.

De övergripande nationella målen 2017-2020

Policyn utgår från de nationella målen i regeringens samlade strategi för alkohol-, narkotika, dopnings- och tobakspolitiken 2016-2020 (Skr. 2015/16:86). Det övergripande målet lyder; *Ett samhälle fritt från narkotika och dopning, med minskade medicinska och sociala skador orsakade av alkohol och med ett minskat tobaksbruk.* Strategin tydliggör den politiska viljeinriktningen för att komma till rätta med de problem som bruk och missbruk av alkohol, narkotika, dopning och tobak orsakar både individ och samhälle. Regeringen har som mål att sluta de påverkbara hälsoklyftorna inom en generation. Flera faktorer som kraftigt bidrar till hälsoklyftorna finns inom ANDT-området det är därför strategiskt viktigt med förebyggande arbete inom detta område. För att uppnå regeringens ambition kring jämlikhet i hälsa måste både jämlikhets- och jämställdhetsperspektivet tydliggöras och genomsyra ANDT-arbetet. Det övergripande målet har brutits ned till sex långsiktiga mål som anger inriktningen för arbetet. Dessa mål har ingen tidsgräns och är ständigt aktuella. Utifrån den nationella strategin har en länsstrategi tagits fram för åren 2017-2021 och är en överenskommelse mellan Länsstyrelsen, Region Örebro län, polisområde Örebro län och Örebro universitet. Länets mål följer de nationella målen och har prioriterade insatsmål.

Hallsbergs kommuns principer utifrån de nationella målen

Nedan presenteras fem av de sex övergripande nationella målen för 2017-2020. Under varje mål finns det en text som kopplar målet till ANDT-arbete på lokal nivå.

1. Tillgång till alkohol, narkotika, dopningsmedel och tobak ska minska.

Att begränsad tillgång och tillgänglighet till ANDT är den mest effektiva åtgärden för att minska dess skadeverkningar och missbruk. Begränsad tillgänglighet har också stor betydelse för att skjuta upp debutåldern. Kommunen kan påverka tillgänglighet av tobak och alkohol bland annat via tillsynsansvaret samt ett effektivt arbete med tillstånd.

2. Antalet barn och unga som börjar använda narkotika, dopningsmedel och tobak eller debuterar tidigt med alkohol ska successivt minska.

Insatser för att förhindra att någon börjar använda narkotika, dopningsmedel och tobak eller debuterar tidigt med alkohol ska ha hög prioritet. Möjligheterna att förändra beteenden och normer ökar om insatserna sker på flera olika områden vilket kräver samverkan. Föräldrar, skola, fritidssektor, socialtjänst, hälso- och sjukvård, polis, idéburna organisationer samt näringsliv spelar alla viktiga roller i det förebyggande arbetet. Tydliga normer och värderingar med en restriktiv hållning bland föräldrar och andra vuxna förebilder har stor betydelse för barns inställning och framtida vanor. Flera av kommunens verksamheter har stora möjligheter att arbeta med föräldrars, barns och ungas attityder och förhållningssätt till ANDT. Kommunens skol- och fritidsverksamhet ska vara hälsofrämjande och utgöra en skyddsfaktor för alla barn och unga. Elevhälsa och socialtjänst ska arbeta med tidiga samordnade insatser för barn och unga som lever i svåra situationer eller utsätter sig för risker.

3. Antalet kvinnor och män samt flickor och pojkar som utvecklar skadligt bruk, missbruk eller beroende av alkohol, narkotika, dopningsmedel eller tobak ska successivt minska.

Genom tidigt upptäckt och stöd för att förändra skadliga och riskabla levnadsvanor kan kommunen bidra till att förhindra att individer, familjer och andra närstående skadas. Kommunens verksamheter, särskilt de som riktar sig till barn och unga, ska ha tydliga rutiner och god samverkan för att fånga upp unga som riskerar att hamna i beroende.

4. Kvinnor och män samt flickor och pojkar med missbruk eller beroende ska utifrån sina förutsättningar och behov ha ökad tillgänglighet till vård och stöd av god kvalitet.

Kommunens socialtjänst ansvarar för missbruks- och beroendevården. Personer med ett risk- eller missbruk ska bemötas med respekt, individens och familjens behov ska stå i centrum för bästa vårdresultat. Rätt hjälp ska erbjudas vid rätt tillfälle.

Kommunens och övriga aktörers insatser mot missbruk behöver samordnas då god samverkan krävs för att ge effektivt stöd och hjälp till individer och anhöriga. I de fall barn är berörda är det också viktigt att barnet har möjlighet till inflytande enligt

barnkonventionen. Socialtjänstens insatser ska grunda sig på evidensbaserade metoder.

5. *Antalet kvinnor och män samt flickor och pojkar som dör och skadas på grund av sitt eget eller andras bruk av alkohol, narkotika, dopningsmedel eller tobak ska minska.*

Skadligt bruk och missbruk av ANDT bidrar till skador och förtida dödlighet. Unga är en särskilt drabbad grupp. Det finns ett samband mellan alkoholens, narkotikans och dopningsanvändningens omfattning och förekomsten av till exempel våld i offentliga miljöer, våld i familjen samt olyckor. Kommunen kan erbjuda stöd och hjälp till den som drabbats av våld eller skador orsakade av ANDT-problematik. Kommunen kan också nå många unga när det gäller attityder kring alkohol eller narkotika i trafiken.

Policyn ska varje mandatperiod revideras och efter genomförd revision antas i kommunfullmäktige.